Nemzeti Könyvtár Növedéknapló 190 3 évi 24/XII. sz.

VIII. évfolyam. Ujpest, 1903. julius 9. 28. szám.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér. Irdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden szombatörökön.
Felelős szerkesztő: BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utcza 9. hova a lap anyagi részét illető közlemények és előfizetési pénzek küldendők.
Kiadótulajdonos: FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVŰ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A községi gazdálkodás tükre

Ujpest, julius hó 9-én.

A községi gazdálkodásnak tükrét azon zárszámadások képezik, melyek másodfokulag, a törvényhatóság által felülvizsgáltatván, helyben hagyattak avagy kifogásoltattak, illetőleg helyben nem hagyattak.

Nem habozunk kimondani, hogy a másodfoku felülvizsgálat alapján hozott törvényhatósági határozatok, felmentések avagy marasztalások képezik azon bizonyitványokat, a melyekből az adófizető polgárság *meggyőződést* szerezhet arról, hogy a község elöljárósága, esküdtjei és képviselőtestülete lelkiismeretesen, szabály és törvényszerűen teljesitették-e kötelességüket, hogy becsületesen kezelték-e á község vagyonát, bevételeit és kiadásait, a vagy ellenkezően jártak el s arra a bizalomra, a melyel őket a választó polgárok megajándékozták, nem érdemesek.

Sajnos, Ujpest adózó polgárai ezt a meggyőződést, a község fenállása óta, soha sem szerezhették meg maguknak, mert a zárszámadások felülvizsgáltatásának az eredménye soha sem jutott a nyilvánosság elé, s igy Ujpest választópolgárai soha sem tudhatták meg, miként gazdálkodtak a község vagyonával az általuk fizetett elöljárósági tisztviselők s az általuk megválasztott esküdtek és képviselők.

Pedig okvetlenül előnyére, erkölcsi hasznára vált volna a vármegyei törvényhatóságtól kezdve le a községi dijnokig, a leghevesebb ellenzéki polgárunktól a legnagyobb memelukig mindenkinek, ha belepillanthatott volna a községi gazdálkodás tükrébe, mert az adózó és ellenzéki polgárság látta volna ebből a tükörből, hogy a törvényhatóság nagyon sok dolgot nem helyesel s igy nem is vádolható részrehajlással egyrészt, másrészt pedig az elöljáróság, az esküdtek s a képviselőtestület tagjait a közvélemény itélete s a marasztaló véghatározatok végrehajtásának az ellenörzése rákényszeritette volna arra, hogy a szabályok és törvények korlátait, soha és senkinek a kedveért át ne lépjék.

Nos, mindenkinek az érdekében cselekszünk akkor, a midőn az eddigi titkolódzó, mindent elhallgató szokástól eltérőleg, a községi gazdálkodásnak *egyelőre* 1894—1895, 1896—1897—1898, évi tükrét bemutatjuk.

Az *egyelőre* szót azért hangsulyoztuk, mert a törvényhatóság még csak a jelzett évekre vonatkozó zárszámadásainkat vizsgálta a folyó évben fölül és mert az ég tudja mikor fog az 1899, 1900—1901 és 1902-ik évi zárszámadásaink felülvizsgálatával elkészülni.

E hallatlan mulasztásért, a rendes közigazgatásnak e torzképeért, nem vádolunk egyelőre senkit, de igenis elmarasztaljuk a nyilvánosság előtt a vármegyei törvényhatóságot azon összegnek (1000—1500 korona) a megfizetésében, a mibe a fentjelzett évek zárszámadásainak mostan, tehát nagyon elkésett felülvizsgálata került, mert az már még sem járja, hogy azért, mert a vármegye zárszámadásainkat évek során át elmulasztotta felülvizsgálni, most, mi fizessük a felülvizsgálatra kiküldött számvizsgálók napi dijait.

Ilyen abszurdum talán még Ázsia közigatásában sem fordult elő!

Ám mind erre majd még visszatérünk.

Egyelőre lássuk az 1894—98-ik évi községi gazdálkodásnak a tükrét.

Lássuk pedig azon véghatározatok alapján, a melyek Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyének az 1903-ik évi junius hó 8-án tartott rendes évnegyedes bizottsági közgyülésén 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. k. gy. szám alatt hozattak meg s 22598. 22599, 22600, 22601 és 22602 kig. szám alatt adattak ki.

I. *E véghatározatok szerint* Ujpest községnek I-sö fokulag, törvény és szaszabályszerűen letárgyalt és észrevétellel vagy felebbezéssel senki által meg nem támadott zárszámadasai, a háztartási közpénztár bevételeit és kiadásait illetőleg, a következőleg állapittattak meg:

1894-ik évben:

Bevétel készpénzben: 292,207 frt. 65 kr. értékben 45,000 frt.

Kiadás készpénzben: 282,471 frt. 74 kr. értékben 45,000 forint.

Maradvány, készpénzben: 9.735 frt. 90 ½ kr. értékben:

1895-ik évben:

Bevétel készpénzben: 338,362 frt 65 ½ kr. értékben 53,000 frt.

Kiadás készpénzben: 319,680 frt 33 ½ kr. értékben 53,000 frt.

Maradvány készpénzben: 18,682 frt 32 kr. értékben: —.—

1896-ik évben:

Bevétel készpénzben: 354,942 frt 11 kr. értékben 41,500 frt.

Kiadás készpénzben 346,202 frt 40 kr. értékben 41,500 frt.

TÁRCZA.

Egy jóslat.

— Elbeszélés. —

Irta: *Brankovics György.*

(Folytatás.)

III.

Midőn Loránt felébredt s felöltözve a reggelizö szobába ment, a szobaleány egy levelet nyujtott át neki — Irmától.

A levél rövid volt.

„Szeretett fivérem és barátom! Te ma fontos választ vársz tőlem. Ime itt van. Soha sem lehetünk egymáséi. A végzet igy parancsolja. Egy nagy veszedelem örvényének állottunk a szélén. Ne igyekezzél azt felderiteni. Nem volt erőm a keserü szavak elmondásához. Inkább elutaztam s nem is térek addig vissza, amig te el nem távozol. Előtted nyitva áll a világ. Te még boldog lehetsz, de én — soha. Hidd el az én keresztem terhesebb, mint a tiéd, de a jó Isten meg fog segiteni. Nem szabad többé egymást látnunk. Isten veled örökre!"

Irma nem tért vissza. Loránt a kastélyban maradt még néhány hétig sápadtan, szótlanul, élő halottként járt kelt a szobákban és várakozott. Hiába. Ekkor rendbe hozta ügyeit, azután elhagyta ő is a kástélyt el az országot. Midőn Loránt eltávozása után néhány napra a szolga személyzet bámulatára, ismét visszatért a kastélyba Irma, a következő levelet találta iróasztalán: „Elvesztett boldogságom! Nem kérdezem, miért tettél nyomorulttá, mert jobban szeretlek mindennél a világon, s igy hiszek neked. A tudomány kétkedik abban, hogy megtört szivvel az emberek meghalhatnak. Igaza lehet. Férfi vagyok, nem fogok asszonyok módjára jajgatni. Élnünk kell, ha boldogtalanul is, mert az élethez nem okvetlenül szükséges a lélek, hanem csak a test. A lelkemtől megfosztottál, mert a reménytelenség a lélek halála. Amióta számüztél körödből, hazátlan vagyok. Most már mindegy, akármerre visz utam. Szerénytelenség volt tőlem olyan boldogságról álmodozni, aminőt meg nem érdemeltem. Az Isten csak rövid időre engedi meg a halandóknak, hogy angyalait lássák; csak perczekre érintik a földet s azután eltünnek. Eltüntél te is életem, ifjuságom legszebb legédesebb álma. O Irma, Isten áldása kisérje lépteidet. Légy boldog!"

Midőn Irma a levél végsoraihoz ért, a könnyek özöne tört ki szemeiből. Mozdulatlanul ült sokáig egy helyen s elvesztett boldogságát siratta. Végre azonban erőt meritett abból a tudatból, hogy megmentette őt, hogy miatta szenvedett és legyürte fájdalmát. Boldog volt, hogy szerelmének feláldozhatta boldogságát, hogy önfeláldozásával megmentette Lorántot; mert szentül meg volt győződve, hogy a jóslat rajtuk beteljesült volna. Az emberekkel s az élettel azonban leszámolt ő is s olyan helyen óhajtotta életét folytatni és bevégezni, ahol a viszontlátás ki volt zárva.

Loránt elvitte magával készpénzből álló örökségét, Irma pedig eladta a kastélyt s a hozzá tartozó földbirtokot, a pénzt jótékony czélokra fordította, maga pedig zárdába vonult.

III.

Az elmondott események óta tizszer váltotta már föl a zord telet a szép tavasz; az olasz vár négyszög körül vérengző csatákat vivott egymással Velencze. Párma, Piacsenza birtokáért az osztrák és az olasz.

Még füstölögtek P. városának a romjai; a halottak, barát és ellenség, még ott feküdtek az utczák kövezetén, a sebesülteket s haldoklókat azonban már az épen maradt házakban helyezték el.

Lassan és a szomoru foglalkozástól fáradtan tört magának néhány irgalmas-nővér utat az emberek, lovak, fegyverek, romok s füstölgő gerendák között, azon házak felé, melyekben a sebesültek feküdtek.

Egy nyulánk termetű irgalmas nővér, a ki a kis csapat élén haladt, intett társnőinek, hogy a házakat osszák föl maguk között, maga pedig mindjárt az első házba sietett, amelynek üszkös ablakain át a sebesültek nyögése kihallatszott az utczára.

Az első kis szobában csak egy sebesült, egy osztrák kapitány feküdt a földön, össze-

Maradvány készpénzben: 8,739 frt 71 kr. értékben: —.—

1897-ik évben:

Bevétel készpénzben: 1.593,605 frt 73 kr. értékben 803,484 frt 90 kr.

Kiadás készpénzben: 1.590,526 frt 37 ½ kr. értékben 154,009 frt 67 kr.

Maradvány készpénzben: 3,079 frt 35 ½ kr. értékben 649,475 frt 23 kr.

1898-ik évben:

Bevétel készpénzben: 545,964 frt 46 ½ kr. értékben 777,591 frt 73 kr.

Kiadás készpénzben: 545,914 frt 23 kr. értékben 149,754 frt 83 kr.

Maradvány készpénzben: 50 forint 23 ½ kr. értékben 627,836 frt 90 kr.

II. E *véghatározatok* szerint *tizezerhétszáznyolczvanhat forint harminczhét krajczárt* (21,572 koronát 74 fillért) *tartoznak visszafizetni a község pénztárába a számadók,* a mennyiben a fenti összegnek részint egyenként, részint egyetemleges megfizetésében elmarasztaltattak.

Egyetemlegesen elmarasztaltatott:

Zsoldos János és Kuthy István 11 frt 20 krnak,

Zsoldos János és Winternitz Gyula 11 frtnak,

Zsoldos János és Karrics 95 frtnak,

Zsoldos János és Tanos Pál 1508 frt 74 krnak,

Zsoldos János és Hochbaum Jakab 1806 frtnak,

Zsoldos János és Lindt János 6669 frt 39 krnak.

Összesen: 10,101 frt 38 krnak a megfizetésében.

Lindt János és Nagy György 6 frt 90 krnak,

Lindt János és Ráday Antal 209 frtnak,

Lindt János és Hevesi Vilmos 14 frtnak,

Összesen: 229 frt 90 krnak a megfizetésében.

Radics Dávid és Nagy György 71 frtnak a megfizetésében. Ezenkivül

egyenkint elmarasztaltatott:

Zsoldos János 209 frt 92 krnak,

Lindt János 154 frt 70 krnak,

Királymezey Béla 19 frt 46 krnak a megfizetésében.

Az elmarasztaltak ezen véghatározat ellen a törvény értelmében, a belügyminiszterhez felebbezéssel élhetnek egyrészt, másrészt pedig a képviselőtestületnek jogában áll, a véghatározat kihirdetése alkalmával, a jogszerüleg megállapitott marasztalási összegek közül azokat, amelyeket méltányossági szempontból a maga részéről elengedhetőnek tart, kijelölni, illetve elengedésük iránt a vármegyei törvényhatósághoz előterjesztéssel élni.

Hogy a marasztalási összegek közül melyek sorozhatók a méltányossági szempontok alá, illetve mely összegek engedhetők el és melyek nem, erről, valamint arról is, milyen szabály és törvény ellenes utalványozásokból származott az a 10,786 forint 37 kr. viszatéritési összeg: legközelebbi czikkünkben fogunk foglalkozni!

Brankovics György.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Ivánka* Pál vácz járási főszolgabiró szabadságáról székhelyére érkezett s hivatalának vezetését átvette.

— **Helyettesités.** Dr. *Wolfner* Jakab négyheti szabadságra ment, mely idő alatt dr. *Biró* Gyula (Petőfi-utcza 1. sz.) helyettesiti őt.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Józsa Dániel* igazgató leányát, *Józefint* az ujonnan szervezet négy tanerős *békás-megyeri* áll. iskolához rendes tanitónőül kinevezte. A kisasszony kitünő készültsége biztositék arra, hogy az iskola hazafias missziójában az intéző köröknek kedvük telend. Gratulálunk.

— **Az ujpesti evang. református egyház** nyári tánczmulatsága, a mely f. é. julius hó 11-én tartatik meg a rákospalotai park vendéglő helyiségeiben, koronája lesz az elite nyári tánczmulatságoknak. Éppen azért remélhető, hogy minden tekintetben sikerülni fog s a tánczkedvelő ifjak és leányok itt bucsuznak el a soupé-csárdástól azzal, hogy: „Viszont látásra a farsangban!"

— **Első szentmise.** *Kestler István* vácz-egyházmegyei áldozó pap f. é. julius hó 18-án d. e. 9 órakor mutatja be első szentmiseáldozatát a Mindenhatónak, az ujpesti róm. kath. templomban.

— **Ami egynek jogos, — másiknak méltányos!** hangoztatják az „U. R. A K." a „Kerékpározó," a „Labdarugó" s egyéb testedző egyesületek és körök azon percztől fogva, a midőn megtudták, hogy Ujpest község képviselőtestülete az „Ujpesti Torna-egyesületnek" a folyó évre 500, a következő évekre évi 300 K segélyt szavazott meg. Ők is folyamodnak segélyért. Mi tagadás benne, kivánságukban sok az igazság s nagyon kiváncsiak vagyunk mit válaszol a képviselőtestület például az U. R. A. K. kérvényére ha benyujtják! Szent Kleofás! sóhajtják a község 2 koronás dijnokai, ha azt a 800 koronát nekünk szavazták volna meg, milyen jót tettek volna velünk! Nagy ég! kiálltják a községi tisztviselők, ha minden ujpesti testedző egyesületet támogat a község pénztára, akkor reánk sohasem jön a sor! Hát bizony kérem . . . a jövő század számára is csak kell valami elintézni valót hagyni!

— **Nyári mulatság.** A gróf Zichy Géza védnöksége alatt álló „Ujpesti Zeneművelő Egyesület" (Conservatorium) szombaton tartotta meg szokásos nyári mulatságát a rákospalotai park vendéglőben, melyet erre az alkalomra szines lampionokkal diszitettek fel. A táncz, melyben Weigele Sándor rendező járt elől, nagy hévvel folyt s a sok „ujrá"-nak csak a késő reggeli óra vetett véget. Podruzsik vendéglős kiszolgálása és Oláh Sándor czigányprimás szorgalma ellen most sem lehet kifogást tennünk. A jelen voltakról a rendezőség a következő névsort állitotta ki. *Asszonyok:* Antony Istvánné, özv. Árky Mihályné, Berényi Antalné, Balkányi Albertné, Balló Alfrédné, Ellinger Antalné, Egyenessy Jenőné, Földes Károlyné, Gergely Antalné, Gervayné, Grünhut Jakabné, Hendl Gyuláné, Illek Nándorné, Keczkés Sándorné, Keczkés Kálmánné, Koppa Józsefné, dr. Lengyel Ernőné, Leitner Nándorné, Mátrayné, Matuz Jenőné, Molnár Lajosné, Neipert Károlyné, Petz Antalné, özv. Rendes Józsefné, Stern Antalné, Szikla Béláné, özv. Schmidt Jánosné, Stadler Mihályné, Schneiderné, Solarz Richardné, Tóth Lajosné, Vaisz Lajosné, Vizy Antalné, Winkler Jánosné, Winternitz Gyuláné, Wuskits Józsefné. *Leányok:* Antony Magda, Brünn Berta, Brotzky Ferike, Brünzl Ilonka, Egyenessy Olga, Gottlieb Aranka, Gervay Józsa, Grünfeld Etel, Hendl Mariska, Keczkés Etel, Keczkés Margit, Kis Ilona, Koppa Irén, Krusz Franczíska, Leitner Mariska, Lengyel Irén, Medgyesi Aranka, Neipert Aranka, Prém Ilona, Stadler Vilma, Sanrát Irma, Sanrát Margit, Schmidt Ferike, Solárz Olga, Tóth Ilona, Vuskits Ilona, Werner Olga, Villányi Irén, Vizy Ida, Vizy Margit.

— **Fertelmes büz.** A „B. U. R." vasut mentén, a Nyár-utcza és Michaelisz timártelepe környékén oly fertelmes büz uralkodik meleg napokon, hogy még a villamoson közlekedő közönségnek is felfordul a gyomra, a környékbeli lakók pedig állandóan hányingerben szenvednek. A közegészség szempontjából figyelmeztetjük a rendőrséget és az elöljáróságot erre a büzfészekre.

— **A „Rákospalotai Közlöny"** szerkesztőt és alakot változtatott. A lap felelős szerkesztője — a visszalépő dr. Kohn Jakab helyett *Fischer* Dezső, -- az alakja pedig nagyobb és tetszetősebb lett.

— **Az ujpesti magyar mükedvelők köre** tekintettel a folyó évi február hó 8-án tartott alakuló közgyülésen megejtett ideiglenes tisztikár véglegesitése tárgyában rendkivüli közgyülést tart, melyre a t. pártoló és rendes müködő tagok tisztelettel meghivatnak. Tárgy: Ideiglenes tisztikar jelentése. A tisztikar véglegesitése, ujból választása, kiegészitése.

— **Sertésvész — Ujpesten.** Ujpest községében a sertésvész járványosan fellépvén, az elöljáróság részéről a következő intézkedések tétettek. 1. *Mindenki* köteles a sertése megbetegedését a községi állatorvosnál (Községház I. em., 37. ajtó) azonnal bejelenteni s azt megérkeztéig elkülönitve őrizni. 2. *Kereskedők,* henteseknek az elzárt udvarokba avagy sertésszállásokba lépni tilos. 3. *A herélők* müködése a község területén a járvány tartamára beszüntettetik. 4. *A sertéseknek* a község területén való áthajtása tilos. 5. *A sertésvásár,* ugyszintén a heti sertésvásár tartása beszüntettetik. 6. *Fertőzött udvarba* a zár feloldása előtt ujból sertéseket beszállitani tilos. Az ezek ellen vétők a földmivelésügyi miniszterium 9300/1898. számu rendelete folytán az 1888. évi VII. t.-cz. 152—155, §§. és az 1879. évi XL. t.-cz. 124. §-a alapján fognak büntettetni. Helyes! Azonban még helyesebb lett volna ha az elöljáróság a sertés vészt megelőzőleg tudomására hozta volna Ujpest lakosainak, hogy melyik rendelet s melyik törvényczikk szakaszai szerint fognak megbüntettetni, ha sertésóljaikat szabályellenesen állitják föl s olyan tisztátalanul tartják, hogy a szomszédokat a guta környékezi — a büztől. A leghelyesebb lett volna az, ha az elöljáróság valamelyik lelkiismeretes közege személyesen is meggyőződött volna a sertésólák állapotáról s arról, hogy hol is vannak s miként vannak felépitve azok a sertésólák, mert nálunk még a hentes urak között is vannak olyan nagy urak, hogy lakásokban tartják, lakásokban vágják a hizott sertéseket, a melyekből kihurczolkodva azokat ismét emberi lények által béreltetik ki.

— **Rendőri hirek.** *Katz* Imre szobafestő 50 éves f. hó 4-én a jutegyárban lezuhant a létráról s agyrázkódást szenvedett. — *Rotter* Dezső ácssegéd, 31 éves, a m. á. v. nyugati műhelyének tetején dolgozott f. hó 4-én, s midőn a szél lefujta fejéről a kalapját az ács-segéd utána kapott s elvesztvén egyensulyát, a tetőről leesett és sulyosan megsérült. *Zachár* Arnold 17 éves munkást f. hó 5-én lóusztatás közben a Duna hullámai által a lóról lesodortatott. Hulláját a halászok fogták ki. *Szakács* Kálmán 16 éves tanoncz, mesterének Reiber János asztalosnak egy számlájára felvett 20 koronát s azzal elpárolgott. A rendőrség kőrözi. — *Iháisz* Gábor ujpesti lakos, a külső váczi-uton az ördög-

---

visszalőtt köpenyegébe burkoltan. Midőn az irgalmas-nővér közelébe lépett, a sebesült tiszt lassan feléje forditá vértelen, fájdalom torzította arczát, melynek vonásaira a lángban álló szomszédház ragyogó fényt vetett.

Az irgalmasnővér egy éles sikojjal omlott térdre a sebesült mellé s fájdalmas hangon kiáltá:

— Loránt — fivérem — te itt?

A sebesült tiszt megrázkódott e hang hallatára s mintha lázálomból ébredt volna fel, halkan kérdezé:

— Ki vagy te — megváltásnak angyala a tulvilágból?

— Én vagyok, Cecilia nővér, akit egykor Irmának hivtak, a te nővéred és . . . .

Az irgalmas-nővér hangja itt elakadt. A sebesült tiszt tapogatódzó keze megfogta a nővér kezét s halk, elhaló hangon mondá:

— Igen, te vagy felismerlek, és még sem ismerlek, megváltoztál, — óh nem ez a világ az többé, amelyben boldog akartam lenni!

— Loránt, szerelmem, mindenem, miként jutottál ide? Miként küzdöttél osztrák zászló alatt testvéreid ellen?

— Csitt! Ne beszéljünk erről. Csak egy hazám volt, a tiéd, abból számüztél. Azóta bejártam mind az őt vilagrészt, tengerész lettem, utoljára osztrák hadihajón szolgáltam s onan helyeztek át a gyalogsághoz . . . de reám nézve üres és élettelen volt a tenger épugy mint a száraz föld, éltem lélek nélkül mert a testem élt. . . . .

(Vége köv.)

árok mellett dolgozott negyed magával egy épületen. A korhadt álvány leszakadt alattuk s Ihász az ördög-árokba esve balkarját törte. A kórházba szállittatott. — *Kiss* Jolán, Kiss Lajosnak 9 éves leánya magára rántotta a gyorsforralót, a kiömlő szesz meggyujtotta a ruháját s életveszélyes sebekkel a kórházba szállitották a leányt. — *Schwarcz* Jenő, Veszprémi J. füszerkereskedő segédje kocsin indult a számlák behajtására. A lova megbokrosodott, Schwarcz a kocsiról leesett és sulyos sérüléseket szenvedett. Dr. *Fadgyas* Gyula nyujtotta neki az első orvosi segélyt.

— **Névmagyarositás.** Kiskoru Kohn Lajos, ujpesti illetőségü budapesti lakos, belügymininiszteri engedélylyel családi nevét *Kemény*-re változtatta.

— **Az ujpesti labdarugók győzelme.** Az Ujpesti Torna Egyesület labdarugó csapata f. hó 5-én vasárnap délután mérközött meg a Ferenczvárosi Torna Club első csapatjával. Az eredmény 3:1 volt az ujpesti labdarugó csapat javára, a melynek csatársora szép összjátékot produkált, mig ellenben a Ferenczvárosi Torna-Club első csapata mindenkit megbotránkoztatott az erőszakoskodásával.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Pösch* János ujpesti állami elemi iskolai helyettes tanitót ugyancsak az ujpesti állami elemi iskolához rendes tanitóvá nevezte ki.

— **Helyre igazitás.** Lapunk szerkesztősége a következő helyreigazitás közzétételére kéretett föl: „Tekintetes Szerkesztő Ur! A róm. kath. egyháztanács megbizásából tisztelettel felkérem, hogy a valódi tényálás megismertetése czéljából az alábbi közleménynek helyet adni sziveskedjék. A f. évi julius 1-én tartott egyháztanács ülésén *Illek* Vincze apátplébános a napi rend előtt felszólalva felháborodásának adott kifejezést, hogy az elmult egyháztanács ülésen tett kijelentései elferditve kerültek a „Közérdek" f. é. május hó 7-iki számában a nyilvánosság elé. Tartozó kötelességének tartja kijelenteni, hogy az egyháztanács müködését soha, senki előtt a neki tulajdonitott éles birálattal nem illette, mert erre sem oka sem alkalma nem volt. A kath. kör épitkezési és átalakitási munkálataira vonatkozólag a neki tulajdonitott kifejezésekkel nem élhetett, mert az épitkezési költség nem 10000 hanem 7000 korona volt és ez nemhogy tulmagas volna, hanem a meghallgatott érdektelen szakértők jelentése szerint még jelentékeny megtakaritás éretett el, ami kizárolag Csepreghy Pál egyháztanácsos érdeme, akit önzetlen fáradozásáért csak köszönet illet meg és ezt egyhangulag megszavazta az egyháztanács, midőn gondnoki állásáról történt lemondását sajnálattal vette tudomásul. Felkéri az egyháztanácsot, hogy a „Közérdek" szerkesztőségét a május hó 7-én megjelent közleményének ily értelembeni helyesbitésére kérje fel." Ujpest, 1903. julius hó 8. Az egyháztanács megbizásából. *Wüsztner Henrik* egyháztanács jegyzője.

— **Értesités.** Szülők, gyámok és gondnokok figyelmeztetnek, hogy iskolai beiratás czéljaira *szükséges anyakönyvi kivonatok* beszerzését az állami anyakönyvi hivataltól, most már beszerezni iparkodjanak, és azt ne az utolsó pillanatra hallasszák, mert a munka torlódás az iskolai beiratás hátrányára válnék és azt késleltetné. Tudni kell, hogy sem ovodai sem iskolai beiratás nem eszközölhető *anyakönyvi tanusitvány nélkül*, mert az igazgatóság részéről a *felvétel nem eszközölhető* és érdekelt felek elutasittatnak. — Miből kifolyólag minden czéltalan futkosás elkerülése végett nagyon jó lesz az emlitett „*Tanusitványokat*", az állami anyakönyvi hivataltól most már *kikérni*, mert ehhez szegénységi bizonylat sem kell, és *mindenki dijtalanul kapja*.

— **Köszönetnyilvánitás.** Az ujpesti kereskedő és iparos ifjak' önmüvelődési köre által f. évi május hó 16-án rendezett tánczmulatsága alkalmával a már hirlapilag is nyugtázott felülfizetésekhez utólag még Wolfner Gyula és társa 3 koronát az Ujpesti Ipartestület pedig 4 koronát adományozott. Fogadják a nemes szivü adakozók ezuton is hálás köszönetünket. Az elnökség.

— **Zeneiskola.** A *Fodor Ernő* államilag képesitett okl. zenetanár vezetése alatt álló zeneiskolában valamint az akadémiai előkészitő tanfolyamán a beiratkozások 1903. évi szeptember hó 1-én kezdődnek az intézet helyiségében Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 40. szám. Felvétetnek ugy kezdő, mint haladó növendékek: a zongora-, hegedü- magán- és operai ének, valamint a zeneszerzés, illetve zeneelméleti tanszakokra. Ezeken a tanszakokon kivül ugy az Orsz. magy. kir. Zeneakadémia, mint a közönség részéről annyira szükségesnek jelzett és hézagotpótló uj kurzus nyilik meg: az akadémiai előkészitő tanfolyam. Ez a tanfolyam egy — esetleg két évre terjed. Iránya, tananyaga, tanmódszere teljesen azonos az Orsz. magyar. kir. Zeneakadémiáéval. Czélja: az akadémiai vizsgákra való előkészités. Tudvalevő, hogy az Orsz. magy. kir. Zeneakadémián évenkint legalább 150 növendék jelentkezik felvételi vizsgára, a kik közül azonban csak 15—20 vehető fel az intézetbe. Ennek oka abban rejlik, hogy a jelentkezők nagy része vagy készületlen, vagy az Orsz. magy. kir. Zeneakadémia elismert tanmódjával teljesen ellenkező készültséget mutat fel. Ez oknál fogva vált szükségessé az Akadémiai előkészitő tanfolyam létesitése, a hol ugy a zongora-, hegedü-, ének-, valamint a zeneszerzési tanszakokon csakis az Orsz. magy. kir. Zeneakadémiát jelesen végzett zenetanárok tanitanak s igy természetesen teljesen az Akadémia szellemében vezetik a növendékeket. Nagy fontosságu jelen előkészitő tanfolyamnál azon körülmény is, hogy a növendékek az iskolaév végén miniszteri engedély alapján az Orsz. magy. kir. Zeneakadémián magánvizsgálatot tesznek, a melyről állami bizonyitványt nyernek és a vizsgálat sikere esetén a Zeneakadémia felsőbb osztályába léphetnek. Ama növendékek, a kiket a zeneiskola szaktanára nem tart eléggé készülteknek arra, hogy magánvizsgát tehessenek, a minden év szeptember közepén tartandó felvételi vizsgálatra készittetnek elő. A tanitás csoportosan történik, de aképpen, hogy az előkészitő tanfolyamon egy óra alatt csak 3—4 növendék nyer oktatást. A tanórák 3-szor hetenkint tartatnak. Tandij: *a*) a rendes osztályokban: évi 120 korona, *b*) az akadémiai előkészitő tanfolyamon: évi 200 korona. A tandij az egész évre kötelező, de megegyezés alapján havi előlges részletekben is fizethető. Beiratási dij: 4 korona. Bővebb értesités az intézet helyiségében (VI. ker. Andrássy-ut 40.) nyerhető.

IRODALOM.

***Az Állatok világa.** Brehm gyönyörü munkájából az állatok világából a 99-ik füzet most jelent meg, szines nyomatu mümelléklettel müvészi kivitelü illusztrácziókkal és gyönyörü kiállitásban. E füzetben az antilopokról szóló rész befejezést nyer, még pedig a zergék ismertetésével. A zergékről szóló fejezet csupa érdekesség, csupa szin s egyike a legkedvesebb olvasmányoknak, a melyben ugy a tudós, mint a vadász és a laikus egyaránt élvezetet talál. Az antilópok után a szerző a kecskékre tér át s azokat festi a tőle megszokott módon, tehát föltétlenül érdekesen. A füzethez csatolt szinesnyomatu mümelléklet a gazellákat ábrázolja a szövegképek pedig a zergét, a gorált, a kőszáli kecske csontvázát. A sörényes tahrt, a bezoár kecskét és az angora-kecskét tüntetik fel. Az Allatok Világa füzetes kiadásban jelenik meg, de kötetek alakjában is megszerezhető. Egy füzet ára 80 fillér, egy kötete pedig 18 korona. Kapható ugy Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (V., Váczi-körut 78.), mint minden könyvkereskedésben.

***Kosczlusko.** A kiről zeng a dal és ssól a példaszó, nemzetének hőse szabadság bajnoka, a lengyelek hires vitéze 1752-ben született, mint egy köznemes fia. Atyját megölték a parasztok, őt, mikor egy főuri kisasszonyba mert szeretni, gyalázatosan megbántották annak rokonai. Szégyenében Amerikába ment, hol Washington alatj ezredes lett. Az orosz lengyel haburában kaszás parasztokkal elfoglalta az orosz ágyukat; diktátora volt nemzetének parasztzubbonyban, csámarában, a melyet elvből öltött fel, mert ő a parasztokban látta a nemzet erejét. Az ország vele is tartott mindig, de mikor a czárnő Suvarovot, a török háburukban sem félelmet, sem kiméletet nem ismerő hősét küldte a lengyelek ellen, hiába volt a lengyel vitézek hősies ellenállása. Kosciusko Maciejovici mellett elveszti a döntő csatát, a fél sereg fogságba esett, az ágyuk elvesztek, Kosciuskot sulyosan sebesülve találták meg az oroszok a csatatéren. Vele veszet a győzelem reménye s a nemzeti kormány hiába ajánlotta föl váltságául az összes orosz foglyokat.

Nevét, sorsát szálaiba szőtte a költészet. Ő volt az, a ki Lengyelország bukását legalább dicsővé tette, ha már el nem háritha ta. Hogy bukásában azt kialtotta volna; „Finis Poloniae", ez csak mese, melyet maga is megczáfolt, de ha a szó nem volt is igaz, igaz volt a tény. Nemzete azóta abban a tragikus kisérletben emészti erejét, hogy megpróbálja, mikép élhet és fejlődhetik nép országos czervezet, egység kormány nélkül, csak nagy hagyományaiból meritve a jövő reményét.

Kosciuskoról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 186. füzete.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet irója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötett ára diszes félbőrkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

Hirdetmény.

Ujpest községében a sertésvész járványosan fellépvén, következő intézkedések tétettek és az ezek ellen vétők a földmivelési miniszterium 9300—898. számu rendelete folytán az 1888. évi VII. t.-czikk 152—155. §§-ai és az 1879. évi XL. t.-czikk 124. §-a alapján fognak büntettetni.

1. **Mindenki** köteles a sertése megbetegedését a községi állatorvosnál (községház I. em., 37. ajtó) azonnal bejelenteni s azt megérkeztéig elkülönitve őrizni.

2. **Kereskedők,** henteseknek az elzárt udvarokba, avagy sertés-szállásokba lépni tilos.

3. A **miskárolók** müködése a község területén a járvány tartamára beszüntettetik.

4. **Sertéseknek** a község területén való áthajtása tilos.

5. A **sertésvásár,** ugyszintén a heti sertésvásár tartása beszüntettetik.

6. **Fertőzött udvarba** a zár feloldása előtt ujból sertéseket beszállitani tilos.

Ujpest, 1903. julius 6-án.

Elöljáróság.

840. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbiróságnak 1903. évi V. 442. sz. végzése folytán **dr. Lengyel Izidor** ügyvéd által képviselt **dr. Purt Iván** felperes részére **Schmidt Frigyes** alperes ellen 20,000 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2423 koronára becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbiróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a menynyiben azok kielégitési jogot nyertek volna **Ujpesten, Deák-u. 59. szám alatti házban** leendő megtartása határidőül **1903. évi julius hó 17. napján délután 3** órája kitüzetik, a mikor a biróilag lefoglalt bútorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el. fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni,

vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1903-ik évi junius hó 24. napján.

Polgár
kir. birósági végrehajtó.

867. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbiróságnak 1903. évi V. 1162. sz. végzése folytán **dr. Kollár Lajos** ügyvéd által képviselt **dr. Wágner és társai** felperesek részére **Musitz Géza** alperes ellen 317 kor. 40 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 917 kor. becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbiróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a menynyiben azok kielégitési jogot nyertek volna **Ujpesten Csokonay-u. 23. sz. alatt** leendő megtartása határidőül 1903. évi **julius hó 17. napján délelőtt** $^1/_2$**12 órája** kitüzetik, a mikor a biróilag lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1903. évi julius hó 1. napján.

Polgár
kir. birósági végrehajtó.

Ügyvédi iroda-áthelyezés.

Dr. Miklós Antal

ügyvéd

ügyvédi irodáját

Ujpesten, József-utcza 48. szám alá helyezte át.

Kiadó uri lakás.

A Király-utcza 20. sz. házban 4 (esetleg 5) szoba, előszoba, cselédszoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba, closet, pincze és padlásból álló, légszeszvezetékkel ellátott lakás, nagy kerttel, tágas, magas és szellős szobák és mellékhelyiségekkel november 1-re, esetleg hamarább kiadó.

Az épület két 2 szoba, előszoba, konyha és kamrából álló lakássá könnyen átalakitható.

Bővebbet Grünfeld Ármin épitésznél, Ujpest, Gyár-u. 45. sz., vagy Árpád-ut 90. sz.

Egy jó házból való fiu könyvnyomdánkban tanonczul felvétetik.

Egy jó karban lévő zongora szabad kézből olcsó áron azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Okleveles tanitó.

a ki sok évi gyakorlattal bir, kedvező feltételek mellett elvállalja közép- és elemi iskolai tanulók, esetleg felnőttek oktatását. Javitó- és felvételi vizsgálatra sikerrel előkészit a franczia nyelvből is. Czim a kiadóhivatalban.

Árpád-ut 4. sz. házban

üzlethelyiségek lakással s még kissebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

Butorüzlet-megnyitás.

Van szerencsénk Ujpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy **május 1-től** kezdve Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szállodá"-val szemben egy dusan felszerelt

Butorüzletet

nyitottunk, a hol is készpénzfizetés mellett, részletre vagy kölcsön-butorok a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók.

Saját készitményü **hálószoba-, ebédlő-, szalon-, előszoba-, iroda-, konyha-, stb. berendezések,** ugyszintén egyes darabok is — teljes garantia mellett, — rendkivül jutányos áron beszerezhetők.

Megrendelések a legpontosabb kivitelben gyorsan eszközöltetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását és megrendeléseit kéri:

az Ujpesti asztalos-mesterek saját készitményü butor-raktára

Ujpest, Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szállodá"-val szemben.

TELEFON-SZÁM: 44—65.

9—10

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utcza 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészitésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirlapok és müvek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyülési és egyébb meghivók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyletbeli nyomtatványok, szállitólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészitését.

Nyomatott Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdájában Ujpest, István-utcza 9. szám.